

Pozdravi

POZDRAVNI GOVOR PREDSTOJNIKA INSTITUTA MA ANĐELKA MILANOVIĆA NA OTVORENJU ZNANSTVENOG SKUPA O STOTOJ OBLJETNICI »SVETE CECILIJE«

Na početku dvodnevnog znanstvenog savjetovanja za stotu obljetnicu našeg časopisa za duhovnu glazbu *Sv. Cecilije*, sve časne suradnike i drage goste pozdravljam i dobro nam došli. Posebna mi je čast što mogu pozdraviti preuzvišenog gospodina biskupa Josipa dr Lacha koji zamjenjuje odsutnog velikog kancelara našeg Bogoslovnog fakulteta preuzvišenog gospodina Franju Kuharića. — Pozdravljam dekana našeg Bogoslovnog fakulteta veleučenog gospodina Tomislava dr Sagi-Bunića. Predstavnik Prvostolnog kaptola, Prebendanskog zbora.

Danas mi je osobita čast i ugodna dužnost što mogu pozdraviti u našoj sredini presvijetlog gospodina preleta Ivana dra Overatha, muzikologa iz Kölna, predsjednika CIMSa (Consociatio Internationalis Musicae Sacrae), društva što ga je ustanovio sv. otac Pavao VI. za pravilno tumačenje koncilskih odredaba o obnovljenoj liturgijskoj glazbi. On taj posao može i zna pravilno presuditi jer je bio na II. vatikanskom koncilu prvi među stručnjacima za obnovu crkvene glazbe. Na simpozijima CIMSa, što ih on organizira svake godine i mi smo njegovi posebno dragi gosti. Bio je bliski prijatelj pok. Albe Vidakovića, urednika *Sv. Cecilije* i prvog predstojnika našeg Instituta, i poklonio mu je nove orgulje za Institut. Topla Vam hvala na svemu, a posebno što ste nas počastili svojom prisutnošću. — Pozdravljam vlč. gospodina msgr. Franju Fleckensteina, predstojnika Akademije za crkvenu glazbu u Regensburgu. Tamo su studirali mnogi naši crkveni glazbenici. I moj prvi profesor glazbe Ivan Ocvirk bio je đak regensburške škole. Još jednom, dragi suradnici i mili gosti, dobro nam došli i ugodno se osjećajte među nama.

POZDRAV MSGRA FRANJE KUCHARIĆA, VELIKOG KANCELARA FAKULTETA I ZAGREBAČKOG NADBISKUPA

Budući da ću ovih dana biti odsutan jer idem u Rim, ne mogu se osobno odazvati Vašem pozivu da prisustvujem znanstvenom skupu: 100. obljetnica časopisa za crkvenu glazbu »Sv. Cecilija«. Stoga Vam ovime izražavam iskrenu čestitku za 100. obljetnicu časopisa. *Sv. Cecilija*.

Kroz sto godina bio je taj časopis u službi naše Crkve u nastojanju da odgaja stručnjake a preko njih i narod Božji za što bolje liturgijsko pjevanje.

Zahvaljujem svim radnicima koji su svojom suradnjom kroz sto godina sudjelovali u časopisu *Sv. Cecilija*, kao i današnjem uredništvu i suradnicima.

U Rimu ću prikazati sv. misu na blagdan *Sv. Cecilije* da Bog blagoslovi rad Instituta za crkvenu glazbu i da nastojanja koja promiče časopis *Sv. Cecilija* donesu duhovne plodove, sudjelujući u koncilskoj liturgijskoj obnovi.

Sve članove, predavače i slušače Instituta, kao i sve sudionike znanstvenog skupa iskreno pozdravljam i želim svima Božji blagoslov.

POZDRAV MSGRA DRA FRANE FRANIĆA, NADBISKUPA SPLITSKOG

Prigodom stogodišnjice izlaženja vašega časopisa izvolite primiti srdačne čestitke združene s dobrim željama i molitvama za daljni napredak na polju crkvene glazbe i crkvenog pjevanja u duhu II. vatikanskog sabora.

Neosporne su zasluge časopisa *Sv. Cecilija* za crkvenu glazbu i crkveno pjevanje u Crkvi u Hrvatskoj kroz prošlih sto godina, što će se najbolje osvijetliti prigodom simpozijuma koji se ima prigodom iste proslave održati u Zagrebu, a kome simpozijumu također želim najbolji uspjeh.

Pozdravljam sve sudionike proslave na čelu s Mo fra Anđelkom Milanovićem, predstojnikom Muzičkog instituta, kome želim sve bolji razvoj. Žalim što ne mogu prisustvovati toj proslavi i zahvaljujem na pozivu želeći obilan blagoslov Božji!

POZDRAVNI GOVOR DEKANA KATOLIČKOG
BOGOSLOVNOG FAKULTETA U ZAGREBU
DRA TOMISLAVA J. SAGI-BUNICA

S dubokim i neskrivenim zadovoljstvom uzimam riječ da u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu izreknem ovome znanstvenom skupu u samom času početka njegova rada najiskreniji pozdrav i top-
lje želje za uspjeh ovoga pothvata.

Sama činjenica da jedan časopis na ovim našim prostorima, još uvijek živ i djelotvoran unatoč svim raznovrsnim teškoćama i peripetijama koje ga ne mogoše mimoći, može s ponosom bilježiti stotu obljetnicu od svoga osnutka, sigurno zaslužuje da je smatramo golemom pojavom u razvitku duhovne kulture na ovom tlu. I veliki se narodi s pravom ponose takvim obljetnicama koje svjedoče o tome da se plamen duhovnih stremljenja ne da ugasi kad se jednom zapali u srcima makar malobrojnih pregalaca, da požrtvovan primjer jedne generacije izaziva svagda smionu vjeru slijedećih generacija: da nikad neće ponestati odvažnih, koji preuzimaju baklju iz klonulih ruku prošlosti da rasvijetle put u budućnost. Kudikamo je onda to značajnije za jedan mali narod i za materijalno siromašnu sredinu, u kojoj je žar novih generacija to vredniji što je skopčan s većim teškoćama i što zahtijeva veću vjeru u mogućnost da se stara baština sačuva i požrtvovnim njegovanjem obogaćuje i proširuje otvarajući nove vidike i stvarajući nove mogućnosti.

Promatrajući program ovoga znanstvenog skupa ostajem očaran njegovom ozbiljnošću i temeljitošću: Vi ne želite da ova proslava ostane tek pregršt zanosnih riječi i osjećajnih napitnica pregaocima koji su ovo djelo započeli i koji su ga svojim zalaganjima nosili kroz prošlo stogodište, već želite sav taj rad svestrano i temeljito proučiti, proanalizirati, ocijeniti, odrediti mu mjesto u povijesti duha na ovom tlu. Vaš program osigurava divnu nadu u svijetle perspektive budućeg plodnog razvitka u tom području, jer samo takvim ozbiljnim i odgovornim snalaženjem u onome što nam stvoriše prošle generacije moguć je istinski napredak prema novim rascvatima i novim duhovnim plodovima. Kako ne bih od svega srca i iz iskrene duše poželio plodne rezultate ovome Vašemu radu koji će biti na radost svima koji gore istim planomom želje za novim duhovnim usponima?!

Kao aktualni Dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, zar bih mogao ili smio u ovoj zgodi prešutjeti koliko me raduje što ovaj znanstveni skup priređuje Institut za crkvenu glazbu koji djeluje unutar našega Fakulteta? I što je Institut uspio da ovaj znanstveni skup počaste svojim aktivnim znanstvenim sudjelovanjem toliki odlični muževi iz naše muzikologije i muzičke kulture? Neka svi ti odlični muževi, kao i svi drugi uvaženi gosti koji su svojom prisutnošću počastili ovaj znanstveni skup, prime izraze mojega iskrenog i dubokog poštovanja i zahvalnosti! S osjećajima zahvalnosti pozdravljam odlične goste iz inozemstva, a dakako da moj zahvalni pozdrav — nipošto ne na posljednjem mjestu ide same članove našeg vrijednog Instituta.

Mislim da se ne može mimoći radosna konstatacija da baštinu koju su privrijedili pokretači i pregaoci časopisa *Sveta Cecilija* sada na organiziran način promiče naš Glazbeni institut: on je nastavljajući toga rada, on je plod toga rada, on je odgovoran za razvijanje toga rada ubuduće. Kako god smo se svojevremeno, s dolaskom novoga vremena i uspostavljanjem novoga društvenog poretka, bojali za budućnost, ipak moramo priznati da je institucionalizacija svega toga rada ipak rezultat — makar s teškoćama ostvaren — također novonastalih društvenih odnosa. Slaveći danas stogodišnjicu rađanja *Svete Cecilije*, što možemo sebi bolje poželjeti nego uspješan razvitak našega Instituta i njegova rada?

Ovaj će nam znanstveni skup, kako proizlazi iz njegova programa, pokazati kako je oko jedne duhovne jezgre bio razvijan mnogo širi kulturni rad na dobrobit svega hrvatskog naroda pa i — bar neka-ko — drugih naroda na ovom tlu. Kao teolog, kako bih mogao prešutjeti da me to izvanredno raduje, i da u duhu otvorenosti koju je naglasio II vatikanski koncil katoličke Crkve želim da se to organski i plodono nastavlja i u budućnosti?

U tim mislima i s tim osjećajima još jedanput najsrdačnije pozdravljam ovaj skup i želim mu najveći moguću uspjeh!

POZDRAVNI GOVOR PRELATA DRA
JOHANNESA OVERATHA IZ KÖLNÄ

Najprije moram moliti za oprosteno što ne mogu govoriti na vašem hrvatskom jeziku. Htio bih Vašem Predstojniku za njegove tople riječi od srca se zahvaliti. Vrlo mi je drago što danas mogu sudjelovati na ovom sastanku. Spomenut ću Albu Vidakovića; već smo imali plan zajedno prirediti jedan simpozij i to po mogućnosti na međunarodnoj razini. Na žalost, uslijed njegove rane smrti nije se taj plan mogao ostvariti. Međutim, uvijek mi je drago bilo što sam mogao naći prijatelje iz Jugoslavije na simpozijima »Consociatio internationalis musicae sacrae« u Salzburgu. Prijateljstvo se s Albom Vidakovićem tako umnožilo i na koncu dovelo do toga da smo ja i moj kolega iz Regensburga došli u Zagreb. Ovdje ne bih htio držati neko predavanje, jer prema programu ja ovdje imam samo pozdravni govor. Međutim, ne bih htio samo srdačno pozdraviti ovdje prisutne, nego bih htio nekako doprinijeti onomu što će se ovih dana ovdje raditi.

Sigurno vam je poznato da se u liturgiji nakon koncila nije uvijek onako umjereno postupalo kako je bilo određeno u koncilskim tekstovima. Ima kod nas u Njemačkoj crkava gdje se čini kao da je sav dosadašnji kult doveden u pitanje. Ovdje bih htio naglasiti jednu točku koja se tiče osobito nas crkvenih glazbenika, a to je da je u nekim crkvama latinski jezik tako malo prisutan da bi se moglo reći kao da

je izumro. To je međutim sasvim protiv duha i teksta liturgijske konstitucije. Konstitucija je to vrlo jasno rekla da se domaći jezik dopušta u liturgiji a da latinski jezik mora biti sačuvan. Kako da se inače shvati odredba Koncila da gregorijanski koral mora zadržati prvo mjesto u svim liturgijskim funkcijama? Također je određeno da bi vjernici morali znati pjevati latinski ordinarij mise. Kako se to može postići ako se u župama to ne radi? Uza svu ljubav i razumijevanje za pučku popijevku, valjalo bi bez daljnjeg gajiti onu pjesmu i vrstu pjevanja koja omogućava ljudima da mogu zajedno pjevati, pa kojoj god grupi pripadali. Sigurno su mnogi od vas npr. doživjeli u sv. Petru da su ljudi različitih nacija zajedno pjevali Credo ili koral na latinskom. Znači li to da za 50 godina nešto takvo uopće neće biti moguće? Kad bi to tako bilo, to ne bi bio napredak nego nazadak. Pri tom se osjeća da danas postoji kod mnogih razlika ili rascjep između tradicije i suvremenosti. Htio bih tu citirati riječi slavnog kompozitora Stravinskoga: »Živa muzička tradicija nije samo svjedok neke prošlosti, ona je naprotiv živa sila koja sadašnjost potiče i oživljava«. Na tradiciji moramo nadograđivati, jer se samo tako i tu može nešto novo stvoriti. Tradicija osigurava kontinuitet stvaralačkoga. Tu bih htio dodati nekoliko riječi na uputu koju je sv. Otac dao C.I.M.S.-u: »Conservare et promovere«, što znači: sačuvati i dalje razvijati. Mi ovdje moramo braniti tisućljetnu glazbenu kršćansku kulturu, i to nam je dužnost. Ta tradicija nije nešto ukrućeno; glazba se mora uvijek ponovno stvarati da bi mogla biti izražajna. Nasuprot svim drugim umjetnostima, glazba je umjetnost koja se stvara iz kulturnog ambijenta. Tradicija znači neku skrovitost u korijenima, u zemlji. Ono što nema korijenja ne može živjeti. Možemo s pravom reći da nešto novo, može nastati samo ako ima korijenje u tradiciji. Samo tako se može ostati živ i samo tako se može dalje dati život. Još bih jednu razliku htio napomenuti. Posljednji Koncil se pokazao upravo kao katolički koncil koji je obuhvatio u sebi sve narode, pa tako i obnovljena liturgija prihvaća glazbene vrijednosti svih naroda. Znamo da je težak problem ono što se danas često naziva muzičkom etnologijom u liturgiji. O tom ovdje ne želim govoriti. Poseban je institut što ga je osnovala Consociatio, za proučavanje te problematike. No, postoje ljudi s nekom vrlo čudnom logikom. Drago nam je da je koncilskim dokumentima dana mogućnost da i u drugim kulturama s vremenom nastane kršćanska glazba. Ali to nikako ne znači da se mi moramo odreći naše odrasle i zrele tisućljetne glazbene kulture.

U zaključku bih htio reći još nešto. Što se tiče tih jednostranih tumačenja i nastojanja, moramo nasuprot njima uvijek imati pred očima neka načela: Prvo, s jedne strane imamo latinsku kulturu i latinski jezik i umjetnost, a s druge strane umjetnost na narodnom jeziku. Drugo, tradicija i napredak moraju se povezivati. Stara katolička glazbena kultura stoji s jedne strane, a s druge strane također stoji nova glazbena kultura koja nastaje u narodima. Nastojimo tu zauzeti srednji put, tj. put koji odobrava i jedno i drugo.

Htio bih na kraju još jedanput pozdraviti sve i poželjeti svako dobro. Osobito mi je drago da pri ovom simpoziju gledate u prošlost da bismo mogli ići u budućnost.

POZDRAVNI GOVOR MSGRA DRA FRANZA FLECKENSTEINA IZ REGENSBURGA

Najprije bih se želio zahvaliti za poziv na ovaj simpozij i izreći svoju radost što danas mogu biti s vama. U ovom trenutku imam trostruku zadaću koju bih ovdje trebao izvršiti. Htio bih vam ovdje izručiti pozdrave generalnog direktora cecilijanskih društava na području njemačkog govornog područja. Htio bih vas tu kao predsjednik Zemaljskog saveza cecilijanskih društava Njemačke prenijeti pozdrave, i kao direktor muzičke škole u Regensburgu htio bih prenijeti pozdrave s našega instituta, ne samo vama nego i redakciji časopisa *Sveta Cecilija*. Generalni direktor je moj posao olakšao; dao mi je naime pismo koje ću Vam pročitati. »Poštovani glavni uredniče, poštovani svečani skupe! Uz stotu obljetnicu postojanja vašeg glazbenog časopisa *Sveta Cecilija*, izričem u ime našeg Saveza i redakcije časopisa *Musica sacra* u Njemačkoj, »*Katoličke crkvene glazbe*« u Švicarskoj i *Pjevajuće Crkve u Austriji*, (Singende Kirche) srdačne želje. Časopis je za jednu instituciju ili savez bezuvjetna potreba, na neki način krv koja kola žilama i održava život. Bez tiskanja riječi mnogi problemi koji se danas u sve većoj mjeri pojavljuju na polju crkvene glazbe, ne mogu se niti dostatno obuhvatiti niti pak riješiti. Vi ste svoj časopis dva puta spasili. Zato zaslužujete punu hvalu i priznanje. Kraljevstvo Božje trpi silu, pa tako i jedan časopis. Ali tko se trudi, imat će i uspjeha. Vi ste to svojim časopisom dokazali. Zato želim tom uglednom časopisu u budućnosti najbolji uspjeh i vrlo široki prijem, da bi se što više podigao ugled svete glazbe, osobito pak ostvario uzak kontakt s našim istomišljenicima, organima crkvene muzike koji se za iste ciljeve zalažu. U vjernoj cecilijanskoj odanosti vaš J. A. Saladin«

Što se tiče našeg njemačkog saveza, ako se gleda sa strane onda mora reći da je stogodišnje postojanje jednog muzičkog časopisa doista vrijedno slavlja. Utemeljitelj cecilijanskog pokreta Franjo Witt je postavio tri točke za reformu crkvene glazbe:

- 1) Tisak
  - 2) Organizacije — organiziranje onih koji su zainteresirani za to.
  - 3) Osnivanje jedne muzičke škole.
- Vrijeme je tim točkama i zahtjevima dalo pravo, a to što ste vi baš u duhu osnivača neprestano nastojali održati i držite taj časopis na životu, to je znak nade za budućnost.

Moj je treći zadatak da vas srdačno pozdravim kao predstojnik ili direktor glazbene škole u Regensburgu. Mnogi od vaših su sve do najnovijih vremena studirali na toj školi i, ako se ne varam, ovdje su upravo prisutne dvije sestre koje su još kod mene učile. Morate razumjeti da se ja osobito radujem kao direktor škole ako se plodovi rada te škole evo ovako mogu vidjeti. Prema tomu, nadam se i želim da ovaj dan ne bi bio samo dan nekog površnog i kratkog susreta nego da veze koje nas vežu budu u isti mah zadatak za slijedeći skup. Htio bih zaključiti riječju koja je izašla iz usta Leona X u trenutku možda najveće opasnosti za vašu zemlju, kad je on nazvao Hrvatsku »Antemurale christianitatis« Htio bih reći da ono što se ovdje radi u dijecezi, gradu, u zemlji, u Institutu, nije samo neka prethodnica ili nešto što se ispred zidina, »ante murale«, zbiva, nego da je to upravo središte djelovanja. Želim da nastojanja vašega Instituta, budu u budućnosti temelj liturgijske obnove i liturgijskog pjevanja u crkvenom liturgijskom duhu.

OSTALI POZDRAVI

U ime mons. Antonija Mistroriga, predsjednika Talijanskog društva Svete Cecilije (AISC) i svih talijanskih cecilijanaca izražavam srdačne čestitke za stotu obljetnicu koju slavi časopis za crkvenu glazbu *Sveta Cecilija*.

Nažalost društvo (AISC) ne može prisustvovati proslavama stote obljetnice u Zagrebu jer je zauzeto na pokrajinskom skupu Sicilije.

Slavlje ćemo pratiti preko vašeg časopisa koji pratimo sa zanimanjem i simpatijom.

Želeći uvijek veći uspjeh časopisu izražavamo na-
da da će broj onih koji se posvećuju apostolatu crk-
vene glazbe iz dana u dan sve više rasti.

*Associazione Italiana Santa Cecilia
per la Musica Sacra
E. Papinutti, Segret. Gen. AISC*

... Čestitam jubilej i sve pozdravljam.

S. Milena Bebić, Opatija

Kad sam primio Vaš dragi poziv za proslavu 100. obljetnice časopisa *Sv. Cecilija* bio sam tada u Regensburgu i odatle sam 16. rujna obećao radostan svoj dolazak. Sad pak moram javiti da sam na svoju zaista veliku žalost spriječen.

Primite stoga molim Vas najsrdačnije želje za sreću i blagoslov od strane Papinskog instituta za svetu glazbu i moje osobne pozdrave.

Vaš Institut za crkvenu glazbu i časopis *Sv. Cecilia* imaju neizmjereno značenje za glazbenu kulturu Vaše divne zemlje kao i za glazbu Katoličke crkve. Radite i nadalje u toj glasovitoj tradiciji kao što ste činili do sad i to s velikim uspjehom! Pratit ću Vas posebno za vrijeme svečanosti od 21. do 24. studenog svojim molitvama. Neka Vam Bog i u budućnosti pomogne svojim blagoslovom, da biste mogli vršiti taj značajni kulturni rad. U vjernoj povezanosti naj-
srdačnije pozdravlja

*Msgr. Ferdinand Haberl
Predstojnik Papinskog instituta za
svetu glazbu, Rim*

Sagledavajući velike tekovine na polju crkvene gla-
zbe i crkvenog pjevanja čestitamo jubilej plodonosnog
rada časopisa i želimo nova ostvarenja.

*Sestre Dominikanke
S. Marija Kulonja, vrhovna glavarica*

... Želimo Vam mnogo uspjeha u proslavi kao i u svem Vašem radu oko usavršavanja članova, budućih voditelja crkvenog pjevanja...

*Za upravu Provincije sv. Josipa
Družbe sestara »Služavki Malog
Isusa«, Split*

S. Laudes Bosančić, prov. tajnica

Srdačno čestitamo veliki jubilej i od sveg srca za-
hvaljujemo za sav napor i veliki trud svima koji svoje
životne snage i napore ulažu da se služba Božja
skladnim sviranjem i pjevanjem što više uzveliča. Mo-
limo Gospodina da Vaš naporni rad okruni velikim
uspjehom i prati svojim blagoslovom...

Karmel — Brezovica

Iskreno čestitamo VELIKI JUBILEJ »našoj ras-
pjevanoj Crkvi«, želeći u budućnosti mnogo uspjeha
i BOŽJI BLAGOSLOV u tako požrtvovnom radu za
procvat crkvene glazbe u našem narodu...

*Karmelićanke Bož. Srca Isusova, Zagreb
S. M. Jelena Kukuljan, prov. poglavarica*

... Čestitam Vam vrijedan jubilej i želim nadalje
puno uspjeha u radu Vašeg Instituta...

Dr. Juraj Kolarić, Zagreb

... Izričem svima i članovima uredništva *Sv. Ce-
cilije* moje iskrene čestitke...

*Allgemeine Cäcilien Verband
Für die Länder der deutsche Sprache,
Bonn
Dr. Peter Lambertz*

... Želim Vam mnogo uspjeha u tim danima...

S. Antonina Parađ, Poredje

Čestita veliki jubilej

S. Dulcelina Plavša i sestre, Omiš

Zbog iznenadne bolesti najavljena gospoda dr. Jo-
sef Schabasser i prof. Alfred Bamer spriječeni su
da sudjeluju na proslavi 100. obljetnice časopisa *Sv.
Cecilija*. Iskreno žalimo što ne možemo sudjelovati
u tim svečanostima i želimo sretan ishod Vašeg pot-
hvata kao i obilje Božjeg blagoslova za slijedećih
100 godina.

*Za časopis Singende Kirche
Klement, Beč*

... Čestitam 100-godišnjicu Sv. *Cecilije* i želim uspješno drugo stoljeće...

Antun Škvorčević, Rim

Čestita stogodišnjicu i sve pozdravlja

S. Pia Sorić, Zadar

Veliku jubilarnu proslavu Sv. *Cecilije* srdačno čestitam. Vama i svim suradnicima šalje srdačne pozdrave sa najboljim željama stari cecilijanac i suradnik

Stjepan Lovrić, svećenik, Đakovo

... Od srca čestitam 100. obljetnicu rada...

S. Angela Zirdum, Kupres

Uz najljepše želje za budućnost srdačno čestitam značajni jubilej Vašeg časopisa *Svete Cecilije*.

Milo Cipra, Zagreb

Uredništvu Sv. *Cecilije* povodom proslave 100. obljetnice časopisa i u sjećanju na velike i trajne zasluge koje mu duguje naša glazbena kultura srdačno čestita i želi mnogo značajnih uspjeha u budućim nastojanjima.

Ravnateljstvo Hrvatskog glazbenog zavoda

U povodu jubileja 100. godišnjice časopisa *Svete Cecilije* primite naše čestitke i najljepše želje u daljnjem radu.

*Stjepan Draganić, glavni urednik
Redakcija časopisa KAJ*

... Srdačno pozdravljam s najboljim željama...

Ivo Olup, Zagreb

... Znanstvenom skupu o *Svetoj Ceciliji* — kojem ću rado prisustvovati kao slušalac i eventualni sudionik u diskusiji — želim pun uspjeh...

Dr. Koraljka Kos, Zagreb

... Znanstvenom skupu upućujem srdačne želje za uspješan rad...

Dr. Krešimir Kovačević, Zagreb

HOMILIJA dra VLADIMIRA ZAGORCA NA BLAGDAN SV. CECILIJE U ZAGREBAČKOJ PRVOSTOLNICI U POVODU PROSLAVE 100- OBLJETNICE »SV. CECILIJE«

Braćo! Okupili smo se večeras da proslavimo spomen sv. *Cecilije*, djevice i mučenice, zaštitnice crkvene glazbe. Mi to činimo ove godine u posebnoj prilici: obilježava se 100. obljetnica izlaska časopisa za duhovnu glazbu na hrvatskom jeziku, koji nosi njezino ime — *Sv. Cecilija*, a izlazi u Zagrebu. Danas i sutra održava se i znanstveni skup o časopisu *Sv. Cecilija*, na kojem stručnjaci, ponajviše glazbenici, že-

le sagledati mjesto i ulogu toga časopisa u stogodišnjoj hrvatskoj, crkvenoj i kulturnoj povijesti. Ali vrhunac proslave je ova naša euharistija, koja nas snagom Božje riječi i spomenčina Gospodinova otajstveno uključuje u onaj himan slave koji se odvijeka ori u nebesima i koji je svojim zemaljskim životom Isus Krist, Sin Božji, započeo ovdje na zemlji. Taj vječni himan slave nastavlja Crkva Kristova svim svojim djelovanjem, a napose svojim bogoslužjem, kojim se priključuje hvali nebeske Crkve. Poseban su iznaza toga himna slave Kristovi sljedbenici, sveci, u čijem se herojskom životu jasnije očituje snaga Kristova otkupljenja, te stoga trajno ostaju u Crkvi kao živi himan slave.

Prorok Hošea opisuje ljubav Božju prema zajednici svoga naroda u slici ljubavi zaručnika i zaručnice. On je u svoje vrijeme svjedok nevjernosti zaručnice — naroda Božjega Starog zavjeta, koja je okrenula leđa Bogu-Jahvi i pošla za Baalom. Nadahnut Božjim Duhom prorok naviješta bolje dane, u koje će Bog svoju nevjernu zaručnicu vratiti i u svojoj nepokolebivoj vjernosti pokloniti joj svu svoju ljubav, a ona će mu na tu ljubav odgovarati ljubavlju. Mi u toj novoj zaručnici prepoznavamo svetu Crkvu, opranu krvlju Kristovom od stare nevjere, urešenu nakitom milosti, kreposti i zasluga Kristovih. A u njoj su posvećene djevice na poseban način izraz njezinog zaručničkog odnosa prema Kristu. Posvećene djevice naime, po riječima prastare rimske molitve svoga posvećenja, »otklanjanju ono što se u ženidbi čini a teže za onim što se u ženidbi označuje«. Dok dakle kršćanska supruga u ženidbi posvećenom ljubavlju ljubi svoga muža kao sliku Krista u svetom sakramentu, djevica svoju ljubav upravlja neposredno Kristu. I jedna su i druga slika Crkve-Zaručnice. Ali djevica je to na višem stupnju. Osobito djevica mučenica, koja svoju ljubav zasvjedoči i žrtvom vlastitog života! Zato nam je, evo, i naviješteno u ovom slavlju čitanje proroka Hošeje.

Sveti Pavao u poslanici Rimljanima, iz koje nam je naviješteno drugo čitanje, tumači kršćanima — a to vrijedi za sve, ne samo Pavlove Rimljane onoga vremena — smisao kršćanske egzistencije: otkupljeni Kristovom smrću i uskrsnućem, imamo čvrstu nadu u konačnu pobjedu Kristovu u nama samima i u svijetu. Ta nas nada jača u nevoljama koje trpimo. Jača nas dotle da rađa mnogo puta i mučeništvom. U tom životu nade, iščekivanja konačnog otkupljenja i u našoj vlastitoj suradnji za ostvarenje konačne Kristove pobjede mi nismo prepušteni sami sebi. Duh Sveti prebiva u našim srcima. On je naša snaga! On je u nama začetnik svake dobre misli, svake dobre želje i svega dobra u našem životu uopće. Duh viče u nama: »Abba! Oče!«, to jest: samo smo u snazi Duha kadri biti i ostati posinci Božji. Samo Duh Sveti je kadar sav naš život usmjeriti k Bogu, sav naš život pretvoriti u himan slave Bogu i pridružiti taj himan našega života općoj pjesmi hvale što je pjeva sva Crkva, nebeska i zemaljska. On svojom snagom nosi dotle da slab čovjek slijedi Krista do žrtvovanja samoga sebe. Kao što je naime Krist u Duhu Svetom prinio samoga sebe u žrtvi križa, tako i odabranici Božji, sveti mučenici, snagom toga istoga Duha prinosu sami sebe u žrtvi vlastitoga života za svjedočanstvo vjere. Tu je izvor kršćanske jakosti, ustrajnosti, heroizma, mučeništva. I onog Cecilijinog, što ga danas slavimo!

Evangelje što smo ga čuli jest velikosvećenička molitva Kristova: na posljednjoj večeri, uoči svoga prijelaza s ovoga svijeta u slavu Očevu po smrti i

uskrsnuću, Krist moli od Oca posvećenje za svoje učenike koji ostaju u svijetu. Posvećenje u istini. I oni teže k slavi u koju on ide pred njima. Ali ih je on poslao — kao što je Otac poslao njega — dao im je zadaću koju moraju izvršiti ovdje u svijetu. I samo ovdje u svijetu, potpuno i angažirano, postižu svoje posvećenje, imaju dioništvo u Kristovu poslanju i nadu u sjedinjenje s njime u njegovoj slavi kod Oca.

Što za nas, danas u posebnoj prilici okupljene na spomen-slavlju Sv. *Cecilije*, znači naviješteno nam otajstvo Krista-Zaručnika i Crkve-Zaručnice, otajstvo u koje je Sv. *Cecilija*, djevica i mučenica, intimno uključena?

Drugi vatikanski sabor je zaručnički stav Krista i Crkve posebno naglasio u vezi s bogoslužjem. Htio je time reći, da je bogoslužje onaj prostor gdje Crkva doživljava svoju zaručničku povezanost s Kristom. Da upravo u bogoslužju odzvanja glas Krista-Zaručnika koji poziva svoju Zaručnicu i glas Crkve-Zaručnice koja se odaziva njegovom pozivu i pridružuje mu se. U čl. 7. Uredbe o svetom bogoslužju Sabor ističe da je Krist uvijek u svojoj Crkvi prisutan, a osobito u liturgijskim činima: višestruko je prisutan u Euharistiji, zatim u moći sakramenata, u svojoj riječi i u molitvi Crkve, a zatim nastavlja: »Zaista u tako velikom djelu, kojim se savršeno Bog proslavljuje i ljuda posvećuju, Krist sebi pridružuje Crkvu, predragu svoju Zaručnicu, koja ga zaziva kao svojega Gospodina i po njemu iskazuje štovanje vječnom Ocu«. Da bi zatim još jednom, jasnije nego prije, ponovila, da se u bogoslužju označuje i izvršuje posvećenje ljudi i proslava Boga.

Slava Božja i posvećenje ljudi je cilj za koji Crkva postoji i djeluje. Zato je ostvarenje toga cilja njezin vrhovni domet. To je njezino bogoslužje: susret Crkve s Bogom u Kristu. Tu joj je u Euharistiji trajno prisutan i djelatan Krist-Zaručnik. Zato su njezine euharistijske odaje uvijek rasvijetljene, uvijek radosne; tu ona sluša njegov glas, tu prima božanske darove svoga Zaručnika, koji je kiti za vječnu svadbu. Tu odzvanja glas njezine čežnje za zaručnikom, njezine radosti; glas hvale i zahvaljivanja za velike božanske darove.

Zato je sve u Crkvi i upravljeno i podređeno tom susretu s Bogom u bogoslužju.

Svi smo mi, braćo, po svetom bogoslužju Crkve, u kojem sudjelujemo, dionici toga zaručničkog susreta Krista i Crkve. Dionici te radosti Crkve. A mnogi, ovdje prisutni, imaju u tome posebnu zadaću: da se kao glazbenici, pedagozi i učitelji, skladatelji, zborovođe ili kao pjevači trude, kako bi glas Crkve-Zaručnice u tim najsvetijim trenucima bio što izražajniji, što skladniji i što ljepši. Tu je, braćo, naša zajednička zadaća i naša zajednička odgovornost. Tu kao učitelji, predvodnici, animatori, pjevači stojimo i padamo! To je i jedini kriterij vrijednosti časopisa Sv. *Cecilije* i njezinih suradnika u stogodišnjoj njenoj djelatnosti za život Crkve: koliko je doprinijela, prema svojim mogućnostima i u različitim povijesnim prilikama, za ljepotu i uzvišenost njenog bogoslužja; koliko je narodu Božjem omogućila i pomogla da ostvari svoj zaručnički susret s Bogom u Kristu.

Tu je doista sva važnost najvećeg dijela crkvene glazbe, to jest one liturgijske. Ona je govor Krista-Zaručnika i Crkve-Zaručnice. Govor ne samo pameti nego i srca, ne samo znanja nego i ljubavi. Ona je riječ koja razgaljuje srce i riječ koja govori srcu. Životno, uvjerljivo, djelotvorno, kako može govoriti samo nadahnuti, samo Bogom oživljena riječ! Jer ona to i jest!

U svakom liturgijskom susretu Boga i njegove Crkve u Kristu na djelu je Duh Sveti! Onako kako je on bio na djelu od početka toga susreta. Bog je sišao u susret svome narodu utjelovljenjem svoga Sina Isusa Krista. A utjelovljenje je djelo Duha Svetoga. I Kristovo naučavanje i njegova molitva Ocu i sama spasiateljska žrtva na križu bivaju u Duhu Svetom. Isto tako i hvalbena molitva onih koji su u Kristu susreli Božje spasenje plod je Duha: Bl. Djevica Marija, Zaharija, starac Šimun, Elizabeta — svi oni su nadahnuti Duhom pjevali svoje hvalospjeve.

I danas kad mi u svetom bogoslužju doživljavamo susret s Bogom, on silazi k nama snagom Duha: onaj Duh koji je sazdao Kristovo čovječstvo u krilu Majke Marije, pretvara kruh i vino na našem oltaru u tijelo i krv Kristovu; onaj Duh što je nadahnuo prve Kristove vjernike da pjesmom hvale odgovore na Božji dar spasenja, nadahnjuje i danas svoju Crkvu, okupljenu na bogoslužje. Njegovo je djelo i onaj životni himan slave što ga Crkva kao svećenički narod Božji neprestano prinosi Bogu — njegovo je djelo i molitva i pjesma Crkve, okupljene na bogoslužje, kojom se simbolizira to životno bogoslužje Božjega naroda i tako pridružuje bogoslužju Kristovu.

Zato onaj — i u Sv. *Ceciliji* toliko istican — zahtjev da crkveni glazbenici moraju biti prožeti liturgijskim duhom, ne znači samo to da poznaju nekakve propise o liturgiji i o glazbi u njoj. On znači mnogo više: da se i glazbenici-skladatelji i glazbenici-pjevači, konkretno sav narod Božji, otvore Božjemu Duhu. Da znaju osjetiti njegove poticaje, dopustiti da on u njima progovori, da on u njima propjeva. Da on na glazbalu cijeloga njihovog bića izvede svoju vječnu skladbu slave Božje. Onda će i iz njihove glazbe govoriti taj isti Duh, onda će i njihova glazba imati onu unkciju Duha, koju Božji narod osjeća i prihvaća te ga takva glazba uzdiže k Bogu i posvećuje.

Evo, draga moja braćo, pregaoci na polju svete glazbe i ljubitelji svete glazbe! Otvorite srca svoja Duhu životvorcu! Ne dopustite da dar što ga od Boga imate ostane u vama neostvaren. Neka se u obliku molitve i pjesme Božjega naroda uzdigne i vrati k Bogu, svome počelu.

Ne dopustite da naše kršćanske zajednice zanieme. Da slave nekakvo invalidsko, sakato bogoslužje, bogoslužje bez pjesme. To je vaše poslanje, koje je također uključeno u velikosvećeničku molitvu Kristovu za posvećenje u istini. Vi ste primili taj dar, da vođeni Duhom Božjim otkrijete tu djelotvornu i posvećujuću istinu svete glazbe. Jer samo istinita, Bogom nadahnuti glazba zaista oplemenjuje zaručničku pjesmu Krista i Crkve u svetom bogoslužju.

I da zaključimo: Evo, ovoga časa svi mi, braćo, otajstveno ulazimo u svadbenu svečanost Krista i Crkve — Euharistiju. Ovoga časa živi Krist među nama i u nama moli svoju velikosvećeničku molitvu, — da budemo posvećeni u istini. Ovoga časa je naša pjesma govor Crkve-Zaručnice Kristu-Zaručniku. Dopustimo, braćo, da nas Kristov Duh ovoga časa oživi i dovede do istinskog susreta s Bogom u vjeri i ljubavi. Dopustimo da se sav naš život vjerom i ljubavlju preobrazi u neprestani himan slave, da ostavi u Crkvi Božjoj onakav neizbrisivi trag, kakav je ostavio život i mučeništvo sv. *Cecilije*, što ga danas slavimo i kojemu se danas pridružujemo. Da budemo raspjevana Crkva-Zaručnica, koja svojom pjesmom svjedoči veličinu i ljepotu svoga zaručnika Krista, koga očekuje, koga otajstveno susreće i za čijim vječnim društvom u nebeskoj radosti čežne. Amen.

POZDRAVI I ČESTITKE

Dr. Tomislav J. Šagi-Bunić

Dr. Johannes Overath

Dr. Franz Fleckenstein

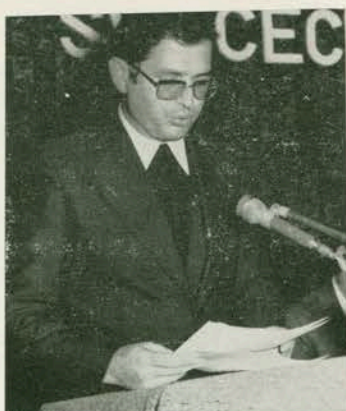

Tajnik Josip Korpar čita prispjele pozdrave i čestitke

ZBIVANJA NA ZNANSTVENOM SKUPU

Dr. Milovan Gavazzi

Dr. Petar Zdravko Blajić

Dr. Josip Tandarić

Slušatelji pažljivo prate izlaganja predavača

Dr. Jerko Bezić

Prof. Ladislav Šaban

Mo. Izak Špralja

Dr. Hubert Pettan

Prof. Ivan Bošković

Prof. Josip Soldo

Nakon pojedinih referata bilo je i žive rasprave

Prof. Ljubomir Galetić

Dr. Edo Škulj

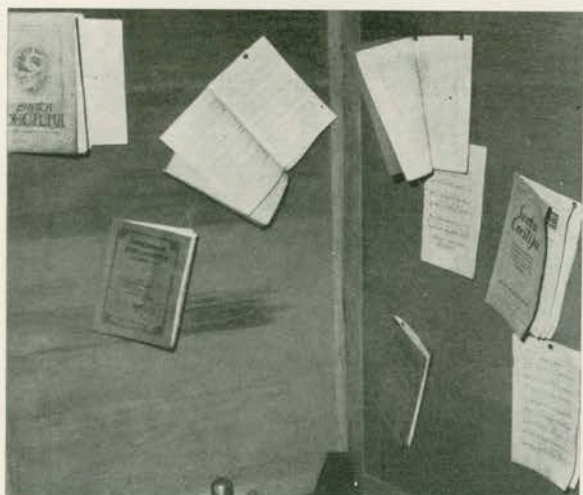

Dr. Dimitrije Stefanović

POP RATNE MANIFESTACIJE

Mješoviti zbor Instituta za crkvenu glazbu nastupio je na koncertu u zagrebačkoj prvostolnici

Prigodna izložba iz povijesti »Sv. Cecilije«

